

Motion till riksdagen 2012/13:So295

av **Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh
Sammeli (S)**

Statliga bidrag för personliga ombud

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statliga bidrag för personliga ombud.

Motivering

Personliga ombud arbetar med psykiskt funktionshindrade i syfte att ge dem en meningsfull tillvaro samt verka för att de aktivt kan ta del i samhället på egna villkor. Man vill åstadkomma ett intimt samarbete mellan olika samhällsliga institutioner och frivilligorganisationer för att kunna ge de psykiskt funktionshindrade bästa möjliga stöd. Därigenom vill man utnyttja samhällets resurser så effektivt som möjligt. Man arbetar i projektform och på andra sätt för att uppnå målen samtidigt som man vill sprida kunskap om de psykiskt funktionshindrades situation.

De projekt med personliga ombud som startades 1996 har varit föremål för en vetenskaplig utvärdering efter 18 respektive 36 månader. Dessa utvärderingar visade att personer som deltagit i verksamheten upplevt ökad livskvalitet, minskade psykiska och psykosomatiska symtom och därmed minskat sin konsumtion av såväl öppen som sluten psykiatrisk vård. Efter sex år har dessa klienter kontaktats för ytterligare uppföljning. Sexårsuppföljningen visar att personerna fortsätter en positiv utveckling och att vissa resultat blir tydliga först efter en längre tid.

Personliga ombud arbetar med personen som uppdragsgivare, och i den första fasen i ett samarbete är det mycket viktigt att skapa en bra relation med klienten. Den relationsskapande fasen kan ta lång tid för personer som har svårt med tillit till andra.

Ombuden har en stödjande roll gentemot den funktionshindrande personen och målsättningen är bl.a. att skapa förutsättningar för en god livskvalitet.

Fel! Okänt namn på

Den huvudsakliga uppgiften är att tillsammans med klienten identifiera och formulera behov av vård, stöd och service och stödja klienten så att insatserna utgår från hans eller hennes önskemål och lagliga rättigheter. Ombuden kan göra egna insatser för klienten och även företräda klienten i myndighetskontakter när önskemål finns.

Ett personligt ombud har en fristående roll gentemot myndigheter och arbetar inte med myndighetsutövning. Personliga ombud skall även bedriva uppsökande verksamhet för att nå behövande personer som har svårt att själva söka stöd. Arbetet är grannlaga, kräver tid och lyckas för det mesta. I de fall det lyckas kan det ge stora möjligheter till att hjälpa en person till bättre livskvalitet.

Staten ger till länsstyrelserna resurser för att inrätta personliga ombud till personer med psykiskt funktionshinder. Statens bidrag till verksamheten med personliga ombud blev permanent 2001 och ett belopp fastställdes per beviljat ombud. Trots att behovet av uppräkningspåtals upprepade gånger och från flera olika håll är beloppet per beviljat ombud fortfarande oförändrat. Det innebär att den årliga uppräkningskostnaderna helt får bäras av kommuner och landsting.

För att inte urholka verksamheten för personliga ombud är det angeläget att se över de statliga bidragen till personliga ombud.

Stockholm den 1 oktober 2012

Helén Pettersson i Umeå (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)